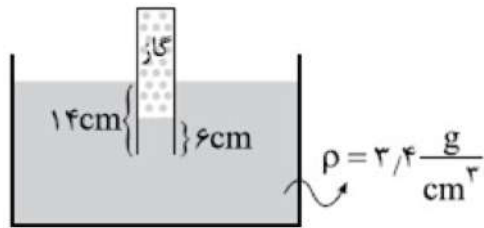

۱ در شکل مقابل، فشار گاز محبوس درون لوله برحسب سانتی‌متر جیوه چقدر است؟ فشار هوای محیط برابر ۷۶ cmHg است و چگالی جیوه $\frac{g}{cm^3}$ ۱۳/۶ است.

۸۲ ۴

۸۰ ۳

۷۸ ۲

۷۷ ۱

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نقاط هم‌تراز در یک سطح افقی در مایع ساکن هم‌فشارند.

$$P_A = P_B$$

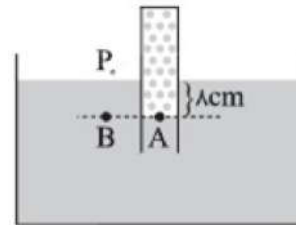
$$P_{\text{گاز}} = P_{\text{مایع}} + P.$$

ارتفاع مایع بالای نقطه‌ی A برابر ۸ cm است.

$$P_{\text{مایع}} = P_{\text{جیوه}} \Rightarrow (\rho gh)_{\text{مایع}} = (\rho' gh')_{\text{جیوه}}$$

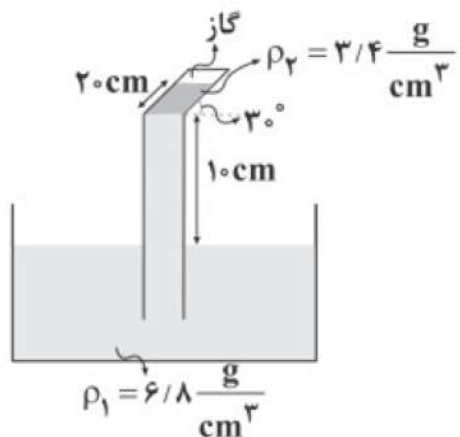
$$h'_{\text{جیوه}} = \frac{(\rho h)_{\text{مایع}}}{\rho_{\text{جیوه}}} = \frac{3/4 \times 8}{13/6} = 2 \text{ cm} \Rightarrow P_{\text{مایع}} = 2 \text{ cmHg}$$

$$P_{\text{گاز}} = 2 + 76 = 78 \text{ cmHg}$$

۲ در شکل زیر، اگر دو مایع در لوله‌ی مایع به حالت تعادل قرار داشته باشند، فشار گاز محبوس در انتهای لوله چند سانتی‌متر جیوه است؟

$$\left(P_1 = 76 \text{ cmHg}, \rho_{\text{جیوه}} = 13.6 \frac{g}{cm^3}, g = 10 \frac{m}{s^2} \right)$$

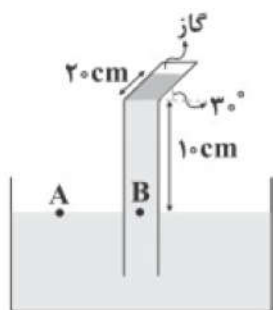
۷۱/۵ (۴)

۷۰/۵ (۳)

۶۹/۵ (۲)

۶۸/۵ (۱)

۱ پاسخ: گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فشار در نقاط هم‌تراز یک مایع با هم برابر هستند، بنابراین:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_1 = P_1 + P_2 + P_{\text{گاز}}$$

$$\Rightarrow 76 \times 1360 = \rho_1 gh + \rho_2 gh_2 + P_{\text{گاز}}$$

$$\Rightarrow 76 \times 1360 = 6800 \times 10 \times \frac{10}{100} + 3400 \times 10 \times \frac{20}{100} \times \sin 30^\circ + P_{\text{گاز}}$$

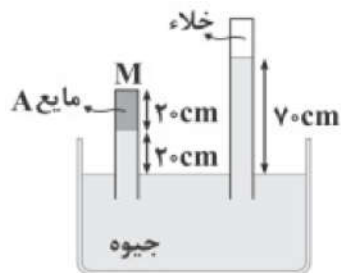
$$\Rightarrow 103360 = 6800 + 3400 + P_{\text{گاز}}$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} = 93160 \text{ Pa} \xrightarrow{\div 1360} P_{\text{گاز}} = 68/5 \text{ cmHg}$$

۳ در شکل زیر، اگر مایع A با چگالی $\frac{3}{4} \frac{g}{cm^3}$ در انتهای لوله‌ی سمت چپ قرار داشته باشد، فشار مایع

در انتهای لوله‌ی سمت چپ (نقطه‌ی M) چند سانتی‌متر جیوه است؟

$$(\rho_{\text{جیوه}} = 13/6 \frac{g}{cm^3})$$

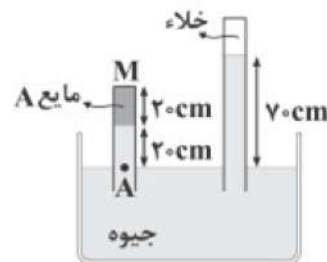
۵۵ (۴)

۵۰ (۳)

۴۵ (۲)

۴۰ (۱)

۲ پاسخ: گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به لوله‌ی سمت راست، فشار هوا برابر ۷۰ سانتی‌متر جیوه است. در ادامه ارتفاع جیوه‌ی معادل مایع A را به دست می‌آوریم:

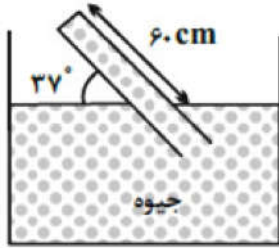
$$(\rho \not{g} h)_{\text{مایع}} = (\rho \not{g} h)_{\text{جیوه}} \Rightarrow \frac{3}{4} \times 20 = 13/6 \times h \Rightarrow h = 5 \text{ cm}$$

$$P_A = P. \Rightarrow P_{\text{جیوه}} + P_{\text{مایع}} + P_M = P.$$

$$\Rightarrow 20 + 5 + P_M = 70 \Rightarrow P_M = 45 \text{ cmHg}$$

۴ در شکل مقابل، مایع درون لوله در حال تعادل قرار دارد. اگر مساحت مقطع انتهای بسته لوله 2 cm^2 باشد، اندازه نیرویی که از طرف مایع به انتهای بسته لوله وارد می‌شود، چند نیوتون است؟

$$\left(\rho_{\text{جیوه}} = 13.6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \sin 37^\circ = 0.6, g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}, P_0 = 76 \text{ cmHg} \right)$$

۱۰ / ۸۸ (۴)

۳۰ / ۴۶ (۳)

۴ / ۳۸ (۲)

۴ / ۸۶ (۱)

۴ پاسخ: گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون سطح جیوه در ته لوله از سطح جیوه در مجاورت هوا بالاتر است، داریم:

$$P = P_0 - \rho gh$$

$$h = L \sin 37^\circ \Rightarrow h = 0.6 \times 0.6 = 0.36 \text{ m}$$

ارتفاع ستون جیوه برابر است با:

بنابراین:

$$P = P_0 - \rho gh = \rho_{\text{جیوه}} gh_0 - \rho_{\text{جیوه}} gh = \rho_{\text{جیوه}} g(h_0 - h) \Rightarrow P = 13600 \times 10 \times (0.76 - 0.36) = 54400 \text{ Pa}$$

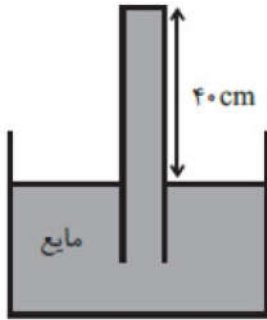
حال با استفاده از تعریف فشار، نیروی وارد بر انتهای بسته لوله را به دست می‌آوریم:

$$P = \frac{F}{A} \Rightarrow F = PA = 54400 \times 2 \times 10^{-4} = 10.88 \text{ N}$$

۵ در شکل مقابل، اگر به جای مایع، در داخل ظرف و لوله وارون، جیوه قرار داشت؛ نیروی وارد بر انتهای

بسته لوله به مساحت مقطع 10cm^2 نسبت به حالت قبل چند نیوتون و چگونه تغییر می‌کرد؟

($g = 10 \frac{N}{kg}$)، $\rho_{\text{جیوه}} = 13/6 \frac{g}{\text{cm}^3}$ ، $\rho_{\text{مایع}} = 6/8 \frac{g}{\text{cm}^3}$ ، $P_1 = 76 \text{ cmHg}$ و مجموعه در هر دو حالت در شرایط تعادل است.)

۱) $27/2$ نیوتون کاهش پیدا می‌کرد. ۲) $24/48$ نیوتون کاهش پیدا می‌کرد.

۳) $27/2$ نیوتون افزایش پیدا می‌کرد. ۴) $24/48$ نیوتون افزایش پیدا می‌کرد.

۱ پاسخ: گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا در حالت اول فشار وارد بر انتهای بسته لوله (P_M) را برحسب سانتی‌متر جیوه به دست می‌آوریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_1 = P_M + P_{\text{مایع}} \Rightarrow 76 = P_M + \frac{6/8 \times 40}{13/6}$$

$$\Rightarrow P_M = 56 \text{ cmHg}$$

در حالت دوم، فشار وارد بر انتهای بسته لوله برحسب سانتی‌متر جیوه برابر است با:

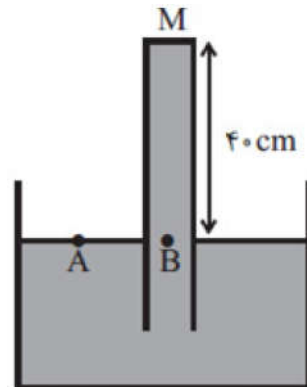
$$P_A = P_B \Rightarrow P_1 = P'_M + P_{\text{جیوه}} \Rightarrow 76 = P'_M + 40$$

$$\Rightarrow P'_M = 36 \text{ cmHg}$$

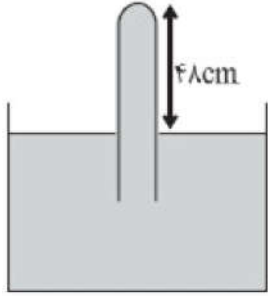
تغییر نیروی وارد بر انتهای بسته لوله برابر است با:

$$\Delta F = (P'_M - P_M)A = (36 - 56) \times 10^{-2} \times 13/6 \times 10^3 \times 10 \times 10 \times 10^{-4} = -27/2 N$$

پس نیروی وارد بر انتهای بسته لوله $27/2 N$ کاهش پیدا می‌کرد.

۶ در بارومتر شکل مقابل، لوله‌ی قائم پُر از جیوه است. اگر لوله را در راستای قائم و از حالت نشان داده شده، $2/4$ cm دیگر در جیوه فرو بریم، اندازه‌ی نیروی وارد بر انتهای لوله ۱۰ درصد افزایش می‌یابد. فشار هوای محیط چند سانتی‌متر جیوه است؟

۷۰ (۴)

۷۲ (۳)

۷۵ (۲)

۷۶ (۱)

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به این‌که در مایعات ساکن، فشار در نقاط هم‌تراز برابر است، داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 = P_{\text{جیوه}} + P_C \Rightarrow P_C = P_0 - P_{\text{جیوه}}$$

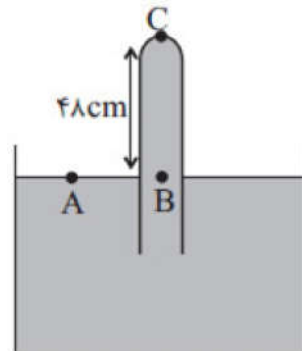
بنابراین فشار وارد بر ته لوله در دو حالت زیر به دست می‌آید:

$$P_{C_1} = P_0 - 48 \text{ (cmHg)}, P_{C_2} = P_0 - 45/6 \text{ (cmHg)}$$

طبق رابطه‌ی $F = PA$ و با توجه به ثابت بودن قطر مقطع لوله (A)، برای این‌که نیروی وارد بر ته لوله ۱۰ درصد افزایش یابد، باید فشار بر ته لوله ۱۰ درصد افزایش یابد، یعنی:

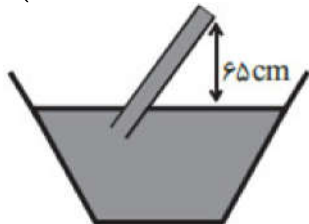
$$P_{C_2} = 1/10 P_{C_1} \Rightarrow P_0 - 45/6 = 1/10 (P_0 - 48) \Rightarrow 0/1 P_0 = 1/10 \times 48 - 45/6$$

$$\Rightarrow P_0 = 72 \text{ cmHg}$$

۷ در محیطی که فشار هوا ۷۵ سانتی‌متر جیوه است، لوله‌ی بارومتر را آن‌قدر کج می‌کنیم تا فاصله‌ی انتهای آن از سطح آزاد جیوه به ۶۵ سانتی‌متر برسد. اگر قطر لوله ۱۰ سانتی‌متر باشد، اندازه‌ی نیروی وارد بر انتهای لوله چند نیوتون است؟

$$\left(g = 10 \frac{N}{kg}, \pi = 3, \rho_{\text{جیوه}} = 13/6 \frac{g}{cm^3} \right)$$

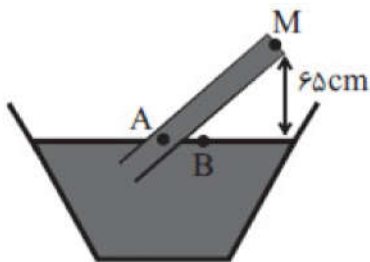
۱۶۵ (۴)

۱۰۲ (۳)

۷۵ (۲)

۵۱ (۱)

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{جیوه}} + P_M = P.$$

$$P_M = 75 - 65 = 10 \text{ cmHg}$$

$$P = \frac{F}{A} \Rightarrow F = PA \Rightarrow F = \rho ghA$$

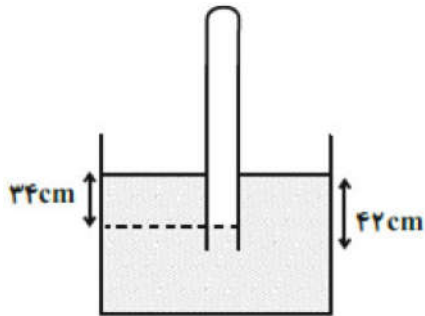
$$A = \pi R^2 = 3 \left(\frac{10}{2} \right)^2 = 75 \text{ cm}^2 = 75 \times 10^{-4} \text{ m}^2$$

$$F = 13/6 \times 10^3 \times 10 \times \frac{10}{100} \times 75 \times 10^{-4} \Rightarrow F = 13/6 \times 7/5 = 102 \text{ N}$$

۸

مطابق شکل مقابل، لوله‌ی قائمی به صورت وارون تا عمق ۴۲ سانتی‌متری درون مایعی به چگالی $\frac{g}{cm^3} \times 0.8$ فرو برده شده است. اگر فشار هوای محبوس در لوله ۷۲ cmHg باشد، فشار هوای محیط

چند سانتی‌متر جیوه است؟ $\left(\rho_{\text{جیوه}} = \frac{g}{cm^3} \times 13.6 \right)$

۷۶ (۴)

۷۲ (۳)

۷۰ (۲)

۷۴ (۱)

پاسخ: ۲ گزینه صحیح است. ابتدا محاسبه می‌کنیم که فشار ناشی از ۳۴ cm از مایعی به چگالی $\frac{g}{cm^3} \times 0.8$ برابر با چند سانتی‌متر جیوه است.

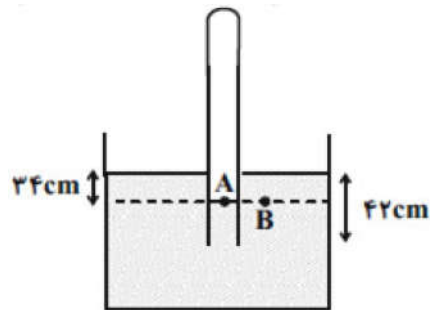
$$\rho_{\text{جیوه}} h_{\text{جیوه}} = \rho_{\text{مایع}} h_{\text{مایع}} \Rightarrow 13.6 \times h_{\text{جیوه}} = 0.8 \times 34$$

$$\Rightarrow h_{\text{جیوه}} = 2 \text{ cmHg}$$

حال از برابر فشار در نقاط هم‌تراز از یک مایع ساکن، داریم:

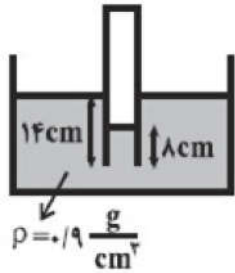
$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{مایع}} + P. = 72 \text{ cmHg}$$

$$\Rightarrow 2 \text{ cmHg} + P. = 72 \text{ cmHg} \Rightarrow P. = 70 \text{ cmHg}$$

۹ در شکل مقابل، مایع در حال تعادل است. فشار هوای محبوس داخل لوله‌ی قائم چند سانتی‌متر جیوه

است؟ $\left(\rho_{\text{Hg}} = 13/5 \frac{g}{\text{cm}^3}, P_0 = 76 \text{ cmHg} \right)$

۷۶ / ۴ (۲)

۷۵ / ۵ (۱)

۷۶ / ۵ (۴)

۷۵ / ۶ (۳)

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اولاً فشار در دو نقطه‌ی هم‌تراز A و B یکسان است.

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{هوای لوله}} = P_0 + P_{(6\text{cm})\text{مایع}}$$

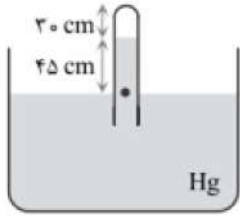
همان‌طوری که ملاحظه می‌شود، فشار هوای داخل لوله برابر با مجموع فشار هوا و فشار ستونی از سیال به ارتفاع ۶ cm است که باید این فشار را بر حسب سانتی‌متر جیوه به دست آوریم.

$$\rho_f h_f = \rho_{\text{Hg}} h_{\text{hg}} \Rightarrow 0/9 \times 6 = 13/5 h_{\text{Hg}} \Rightarrow h_{\text{Hg}} = 0/4 \text{ cm}$$

بنابراین فشار هوای محبوس داخل لوله برابر است با:

$$P = 76 + 0/4 = 76/4 \text{ cmHg}$$

لوله نشان داده شده را چند سانتی‌متر درون مایع فرو ببریم تا حجم هوای محصور نصف شود؟ (۱۰)
 (از تغییر دما صرف‌نظر می‌شود) ($P_1 = 75 \text{ cm Hg}$)

۱۵ (۴)

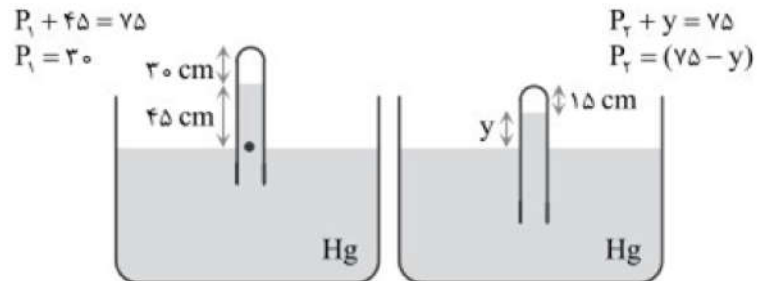
۴۵ (۳)

۴۰ (۲)

۳۰ (۱)

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای هوای محصور درون لوله، قانون گازها را به کار می‌بریم:

$$p_1 v_1 = p_2 v_2 \rightarrow (30)(30A) = (75 - y)(15A) \Rightarrow 60 = 75 - y \Rightarrow y = 15 \text{ cm}$$

بنابراین قسمت بیرون لوله در حالت اول ۷۵ cm بوده است و در حالت دوم ۳۰ cm است. یعنی لوله را ۴۵ سانتی‌متر درون آب فرو برده‌ایم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱
 نقاط هم‌تراز در یک سطح افقی در مایع ساکن هم‌فشارند.

$$P_A = P_B$$

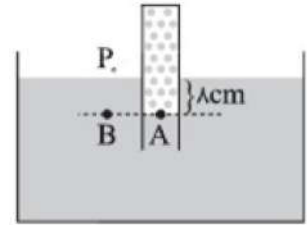
$$P_{\text{گاز}} = P_{\text{مایع}} + P.$$

ارتفاع مایع بالای نقطه‌ی A برابر ۸ cm است.

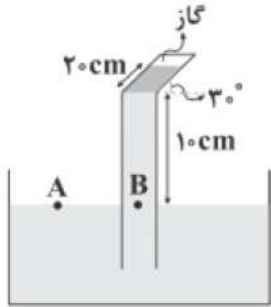
$$P_{\text{مایع}} = P_{\text{جیوه}} \Rightarrow (\rho gh)_{\text{مایع}} = (\rho' gh')_{\text{جیوه}}$$

$$h'_{\text{جیوه}} = \frac{(\rho h)_{\text{مایع}}}{\rho_{\text{جیوه}}} = \frac{3/4 \times 8}{13/6} = 2 \text{ cm} \Rightarrow P_{\text{مایع}} = 2 \text{ cmHg}$$

$$P_{\text{گاز}} = 2 + 76 = 78 \text{ cmHg}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فشار در نقاط هم‌تراز یک مایع با هم برابر هستند، بنابراین: ۲

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{گاز}} = P_1 + P_2 + P_{\text{گاز}}$$

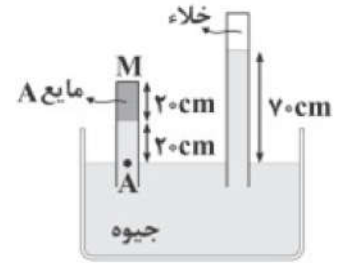
$$\Rightarrow 76 \times 1360 = \rho_1 gh_1 + \rho_2 gh_2 + P_{\text{گاز}}$$

$$\Rightarrow 76 \times 1360 = 6800 \times 10 \times \frac{10}{100} + 3400 \times 10 \times \frac{20}{100} \times \sin 30^\circ + P_{\text{گاز}}$$

$$\Rightarrow 103360 = 6800 + 3400 + P_{\text{گاز}}$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} = 93160 \text{ Pa} \xrightarrow{\div 1360} P_{\text{گاز}} = 68/5 \text{ cmHg}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به لوله‌ی سمت راست، فشار هوا برابر ۷۰ سانتی‌متر جیوه است. در ادامه ارتفاع جیوه‌ی معادل مایع A را به دست می‌آوریم:

$$(\rho g h)_{\text{مایع}} = (\rho g h)_{\text{جیوه}} \Rightarrow 3/4 \times 20 = 13/6 \times h \Rightarrow h = 5 \text{ cm}$$

$$P_A = P. \Rightarrow P_{\text{جیوه}} + P_{\text{مایع}} + P_M = P.$$

$$\Rightarrow 20 + 5 + P_M = 70 \Rightarrow P_M = 45 \text{ cmHg}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون سطح جیوه در ته لوله از سطح جیوه در مجاورت هوا بالاتر است، داریم:

$$P = P. - \rho g h$$

$$h = L \sin 37^\circ \Rightarrow h = 0/6 \times 0/6 = 0/36 \text{ m}$$

ارتفاع ستون جیوه برابر است با:

بنابراین:

$$P = P. - \rho g h = \rho_{\text{جیوه}} g h. - \rho_{\text{جیوه}} g h = \rho_{\text{جیوه}} g (h. - h) \Rightarrow P = 13600 \times 10 \times (0/36 - 0/6)$$

$$= 54400 \text{ Pa}$$

حال با استفاده از تعریف فشار، نیروی وارد بر انتهای بسته لوله را به دست می‌آوریم:

$$P = \frac{F}{A} \Rightarrow F = PA = 54400 \times 2 \times 10^{-4} = 10/88 \text{ N}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا در حالت اول فشار وارد بر انتهای بسته لوله (P_M) را برحسب سانتی‌متر جیوه به دست می‌آوریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P. = P_M + P_{\text{مایع}} \Rightarrow 76 = P_M + \frac{6/8 \times 40}{13/6}$$

$$\Rightarrow P_M = 56 \text{ cmHg}$$

در حالت دوم، فشار وارد بر انتهای بسته لوله برحسب سانتی‌متر جیوه برابر است با:

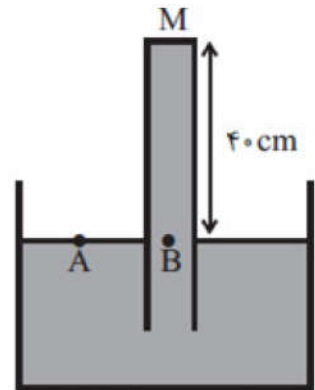
$$P_A = P_B \Rightarrow P. = P'_M + P_{\text{جیوه}} \Rightarrow 76 = P'_M + 40$$

$$\Rightarrow P'_M = 36 \text{ cmHg}$$

تغییر نیروی وارد بر انتهای بسته لوله برابر است با:

$$\Delta F = (P'_M - P_M)A = (36 - 56) \times 10^{-2} \times 13/6 \times 10^3 \times 10 \times 10 \times 10^{-4} = -27/2 N$$

پس نیروی وارد بر انتهای بسته لوله $27/2 N$ کاهش پیدا می‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به این‌که در مایعات ساکن، فشار در نقاط هم‌تراز برابر است، داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P. = P_{\text{جیوه}} + P_C \Rightarrow P_C = P. - P_{\text{جیوه}}$$

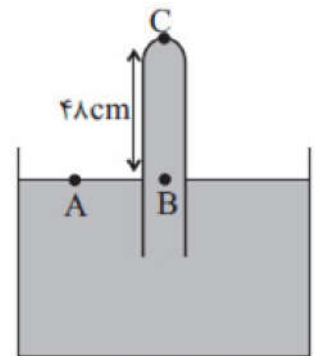
بنابراین فشار وارد بر ته لوله در دو حالت زیر به دست می‌آید:

$$P_{C_1} = P. - 48 \text{ (cmHg)}, P_{C_2} = P. - 45/6 \text{ (cmHg)}$$

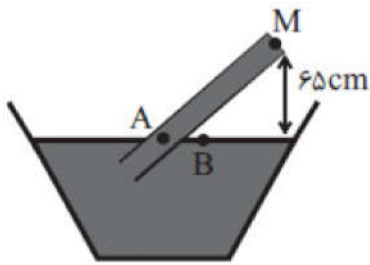
طبق رابطه‌ی $F = PA$ و با توجه به ثابت بودن قطر مقطع لوله (A)، برای این‌که نیروی وارد بر ته لوله ۱۰ درصد افزایش یابد، باید فشار بر ته لوله ۱۰ درصد افزایش یابد، یعنی:

$$P_{C_2} = 1/10 P_{C_1} \Rightarrow P. - 45/6 = 1/10 (P. - 48) \Rightarrow 0/1 P. = 1/10 \times 48 - 45/6$$

$$\Rightarrow P. = 72 \text{ cmHg}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۷

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{جیوه}} + P_M = P,$$

$$\text{فشار وارد بر انتهای لوله} : P_M = 75 - 65 = 10 \text{ cmHg}$$

$$P = \frac{F}{A} \Rightarrow F = PA \Rightarrow F = \rho ghA$$

$$A = \pi R^2 = \pi \left(\frac{10}{2}\right)^2 = 78.5 \text{ cm}^2 = 78.5 \times 10^{-4} \text{ m}^2$$

$$F = 13/6 \times 10^3 \times 10 \times \frac{10}{100} \times 78.5 \times 10^{-4} \Rightarrow F = 13/6 \times 7/5 = 102 \text{ N}$$

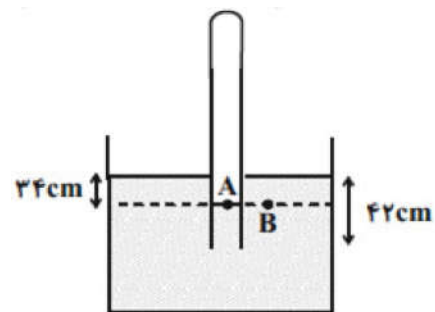
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا محاسبه می‌کنیم که فشار ناشی از ۳۴ cm از مایعی به چگالی ۰/۸ برابر با چند سانتی‌متر جیوه است.

$$\rho_{\text{جیوه}} h_{\text{جیوه}} = \rho_{\text{مایع}} h_{\text{مایع}} \Rightarrow 13/6 \times h_{\text{جیوه}} = 34 \times 0/8 \Rightarrow h_{\text{جیوه}} = 2 \text{ cmHg}$$

حال از برابر فشار در نقاط هم‌تراز از یک مایع ساکن، داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{مایع}} + P_{\text{جیوه}} = 72 \text{ cmHg}$$

$$\Rightarrow 2 \text{ cmHg} + P_{\text{جیوه}} = 72 \text{ cmHg} \Rightarrow P_{\text{جیوه}} = 70 \text{ cmHg}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اولاً فشار در دو نقطه‌ی هم‌تراز A و B یکسان است. ۹

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{هوای لوله}} = P_{\text{جیوه}} + P_{\text{مایع (۶cm)}}$$

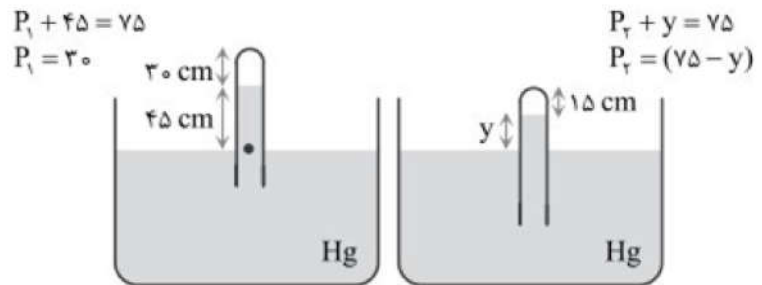
همان‌طوری که ملاحظه می‌شود، فشار هوای داخل لوله برابر با مجموع فشار هوا و فشار ستونی از سیال به ارتفاع ۶ cm است که باید این فشار را بر حسب سانتی‌متر جیوه به دست آوریم.

$$\rho_f h_f = \rho_{\text{Hg}} h_{\text{Hg}} \Rightarrow 0/9 \times 6 = 13/5 h_{\text{Hg}} \Rightarrow h_{\text{Hg}} = 0/4 \text{ cm}$$

$$P = 76 + 0/4 = 76/4 \text{ cmHg} \quad \text{بنابراین فشار هوای محبوس داخل لوله برابر است با:}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای هوای محصور درون لوله، قانون گازها را به کار می‌بریم:

$$p_1 v_1 = p_2 v_2 \rightarrow (30)(30A) = (75 - y)(15A) \Rightarrow 60 = 75 - y \Rightarrow y = 15 \text{ cm}$$

بنابراین قسمت بیرون لوله در حالت اول ۷۵ cm بوده است و در حالت دوم ۳۰ cm است. یعنی لوله را ۴۵ سانتی‌متر درون آب فرو برده‌ایم.

1	1	2	3	4
2	1	2	3	4
3	1	2	3	4
4	1	2	3	4
5	1	2	3	4
6	1	2	3	4
7	1	2	3	4
8	1	2	3	4
9	1	2	3	4
10	1	2	3	4